

Evaluatie stadsvogelonderzoek

Katspolder - Zeldenrust Terneuzen
2026

Natuurbeschermingsvereniging
de Steltkluut

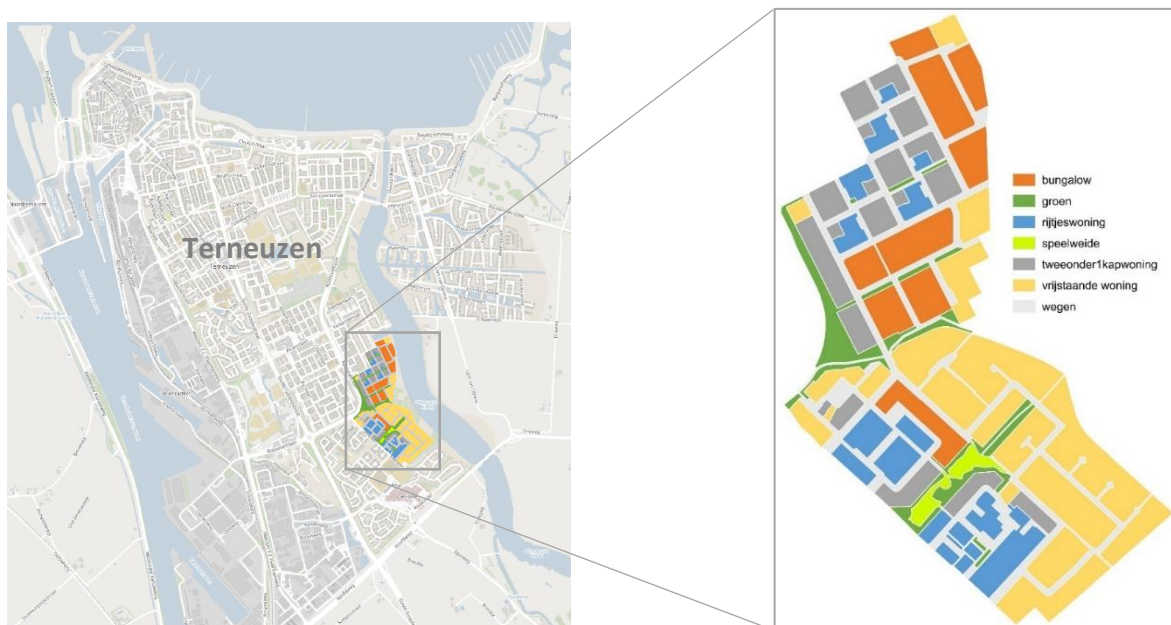
Alex R.G. de Smet
Terneuzen, 29 september 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Onderzoeksresultaten	4
2.1 Soortbespreking.....	5
2.2 Dichtheid en spreiding territoria 2025-2026.....	15
2.3 Aantal soorten per woningtype en openbaar groen	16
3. Conclusie.....	17
Bijlage 1: Verspreidingskaartjes territoria 2026.....	18
Bijlage 2: Overzicht inventarisatiegegevens integrale gebiedstelling (BMP) Katspolder-Zeldenrust Terneuzen periode 2008-2026	23
Bijlage 3: Foto's onderzoeksgebied.....	24
Literatuur.....	27

1. Inleiding

Sinds 2008 wordt jaarlijks onderzoek gedaan naar de broedvogels in de wijk Katspolder-Zeldenrust in Terneuzen ^①. In 2026 is dit onderzoek voor de negentiende maal uitgevoerd. Het onderzoeksgebied, een woonwijk gebouwd in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw, beslaat een oppervlakte van 30 ha ^②. De inventarisatie is uitgevoerd volgens de BMP-systematiek van SOVON. De telroute heeft een lengte van 7,5 km. De tellingen hebben plaatsgevonden in de periode 3 maart – 13 juni waarbij het volledige onderzoeksgebied 25 maal is bezocht. De totale inventarisatietijd bedraagt 14 uur en 27 minuten met een afgelegde afstand van 188 km.

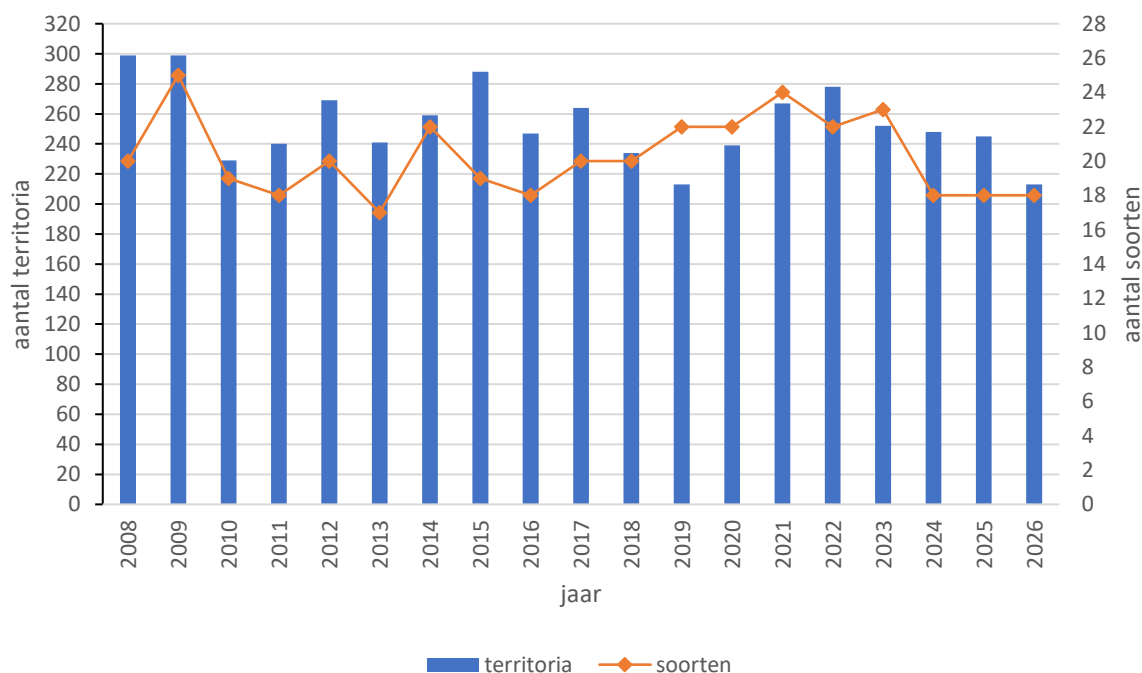

^① Ligging onderzoeksgebied BMP Katspolder-Zeldenrust Terneuzen

^② Detailweergave onderzoeksgebied

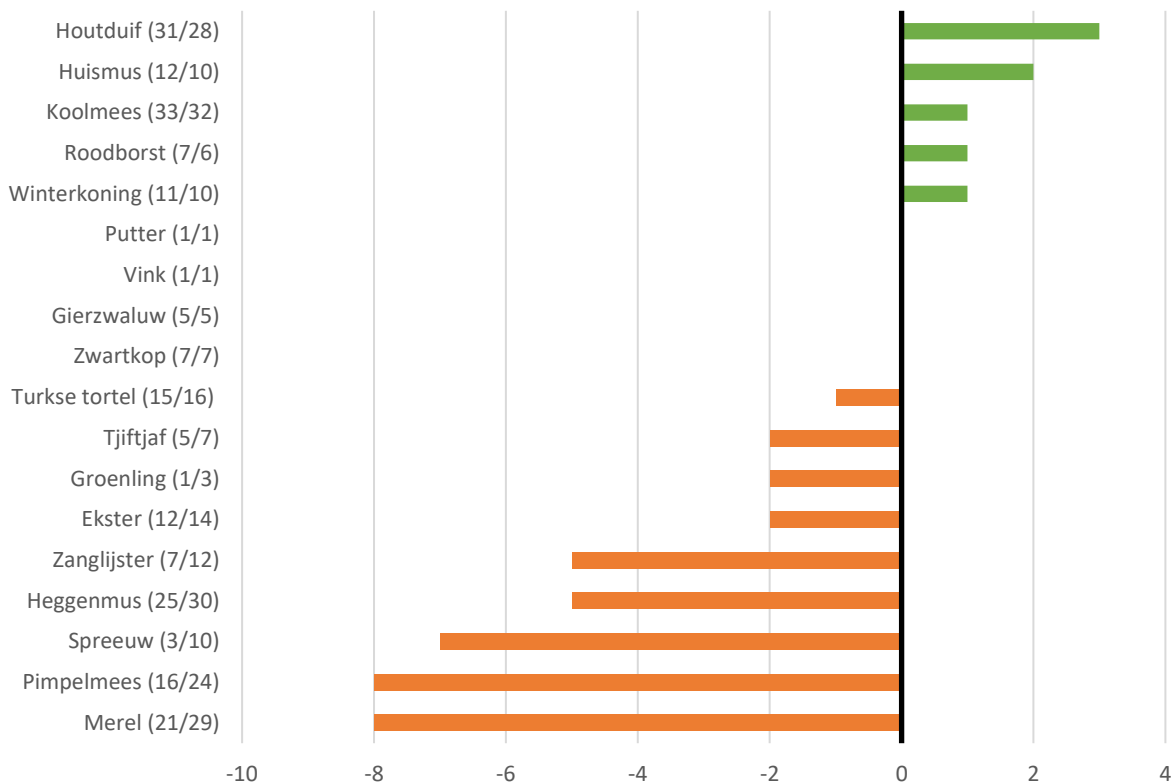
2. Onderzoeksresultaten

In 2026 bedroeg het totaal aantal waarnemingen 653 waarvan 213 territoria zijn vastgesteld, 32 minder dan in 2025. Er zijn 18 soorten geteld, hetzelfde aantal dan in 2025 ^③.

^③ Aantal territoria en aantal soorten in 2008-2026

In 2026 is van 5 soorten het aantal territoria toegenomen ten opzichte van 2025 ⁴, de houtduif (+3) gevolgd door de huismus (+2), koolmees (+1), roodborst (+1) en winterkoning (+1). Bij de putter, vink, gierzwaluw en de zwartkop is het aantal territoria hetzelfde gebleven dan in 2025. Hiertegenover is van 10 soorten het aantal territoria afgenomen. De grootste afname is geconstateerd bij de merel (-8), pimpelmees (-8), spreeuw (-7), heggenmus (-5) en zanglijster (-5).

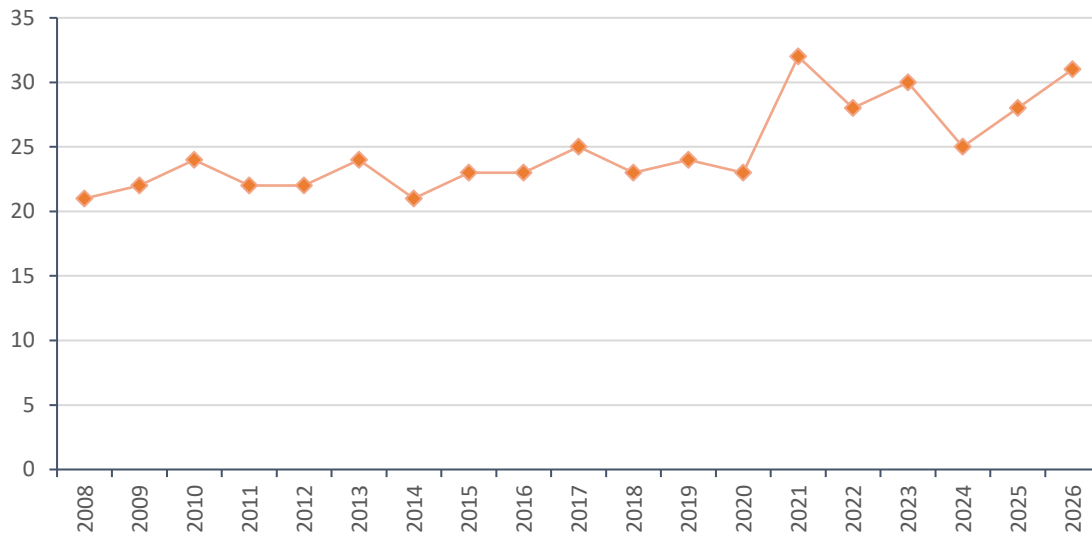
⁴ Toe- en afname van het aantal territoria in 2026 ten opzichte van 2025 (tussen haakjes het aantal territoria in 2026/2025)

2.1 Soortbespreking

Van de soorten die in 2026 zijn waargenomen is in onderstaand overzicht het trendverloop van het aantal territoria in de periode 2008-2026 beschreven. Tussen haakjes het aantal territoria in 2026.

Houtduif (31 terr.)

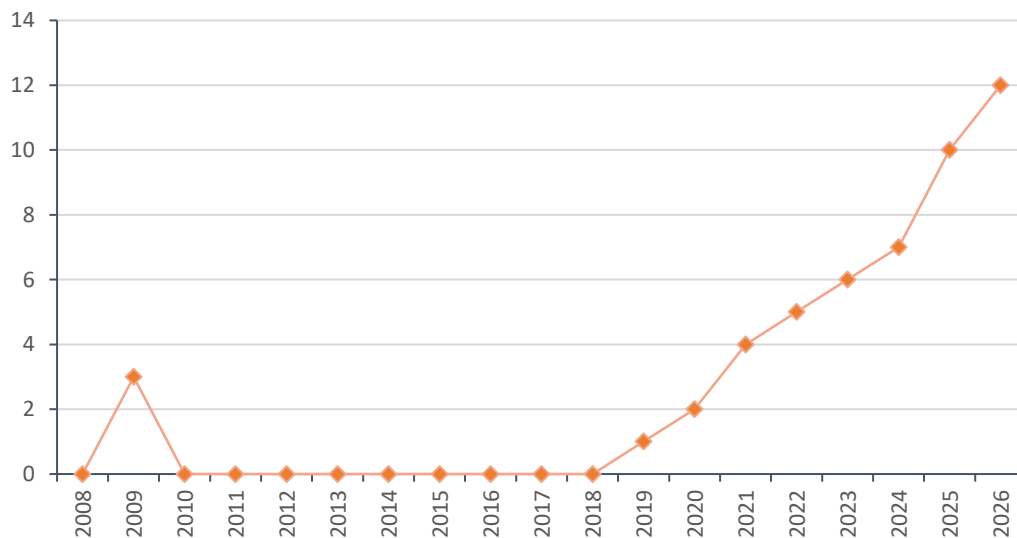
De houtduif is tot 2020 een min of meer stabiele soort waarbij het aantal schommelt tussen 21-25 territoria ⁵. In 2021 is er een plotse stijging van het aantal territoria (n=32). In 2026 zijn er drie territoria meer (n=31) vastgesteld dan in 2025 (n=28). Het toenemend aantal houtduiven is wellicht het gevolg van het ouder wordende bomenbestand in het openbaar groen dat door de houtduif als broedboom wordt gebruikt. Regelmatig is er een concurrentiestrijd tussen de houtduif en de ekster om de beste broedboom. Hiernaast is tijdens het broedseizoen waargenomen dat houtduif frequent op het nest wordt aangevallen door de ekster die belust is op de eieren en/of jongen.

5 Trendverloop territoria houtduif 2008-2026

Huismus (12 terr.)

Na 9 jaar van afwezigheid (2010-2018) lijkt de soort zich sinds 2019 definitief gevestigd te hebben in het gebied ⑥. Stapje voor stapje neemt de huismus toe. In 2026 zijn twaalf territoria vastgesteld, twee meer dan in 2025 en een verdriedubbeling van het aantal territoria in 2021 (n=4). Dit jaar is de kolonie uitgebreid in de Kortenaerlaan waarbij de voorkeur uitgaat naar rijtjeswoningen met zinken dakgoot zonder boeiboord. Een dergelijke constructie leidt tot een gemakkelijke en snelle toegang tot de ruimte onder de dakpannen waar ze hun nest bouwen. Enkele paartjes hebben gebroed in twee-onder-een-kapwoningen vlakbij de Kortenaerlaan. Eveneens met dezelfde dakgootconstructie als die van de rijtjeswoningen.

6 Trendverloop territoria huismus 2008-2026

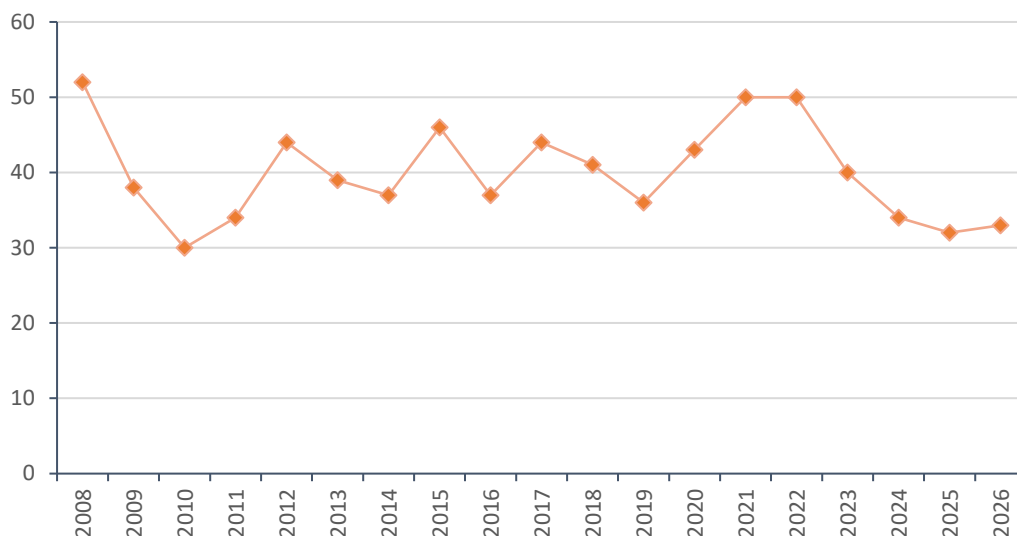
Detail dakgoot voorkeursbroedlocatie huismus Kortenaerlaan

Rijtjeswoning Kortenaerlaan kernpopulatie huismus

Koolmees (33 terr.)

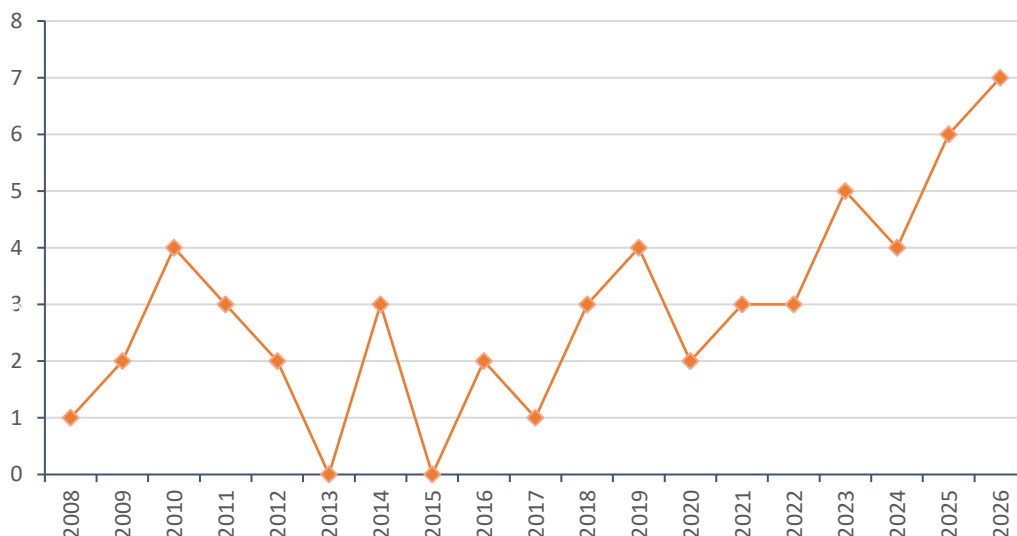
De sterke afname van de koolmees die zich in 2023 voordeed (-10 terr.) lijkt in 2026 om te buigen naar een lichte toename (+1 terr.) ⑦. Echter het aantal territoria ligt 34% lager dan het aantal vastgesteld in 2021-2022 (n=50). De meeste koolmezen broeden in nestkasten.

⑦ Trendverloop territoria koolmees 2008-2026

Roodborst (7 terr.)

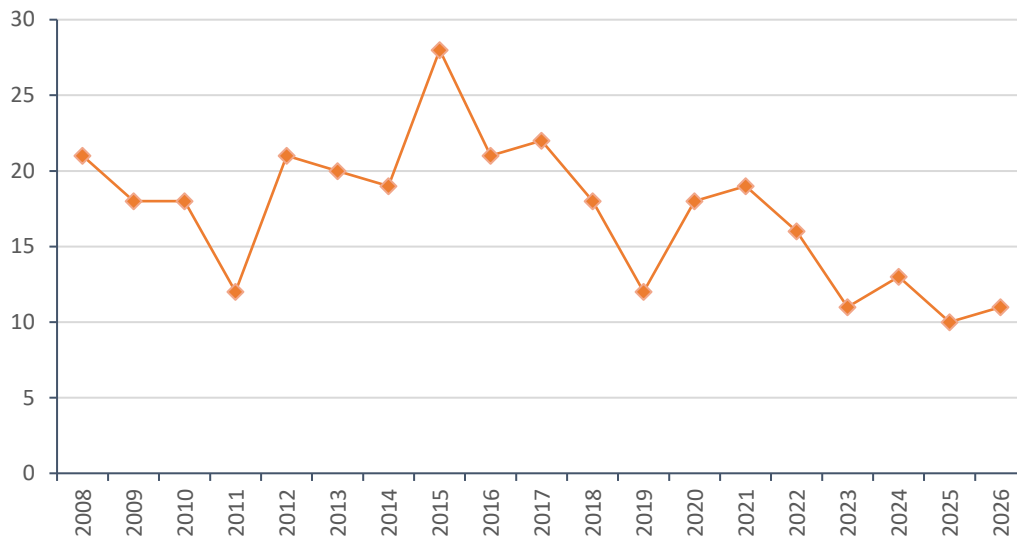
Het sinds 2018 stijgend aantal territoria zet zich in 2026 voort ⑧. Dit jaar zijn zeven territoria vastgesteld, één meer dan in 2025. Vijf van de zeven territoria bevinden zich in het openbaar groen en in de tuinen (>500 m) van de vrijstaande woningen in het zuidelijk deel van het onderzoeksgebied.

⑧ Trendverloop territoria roodborst 2008-2026

Winterkoning (11 terr.)

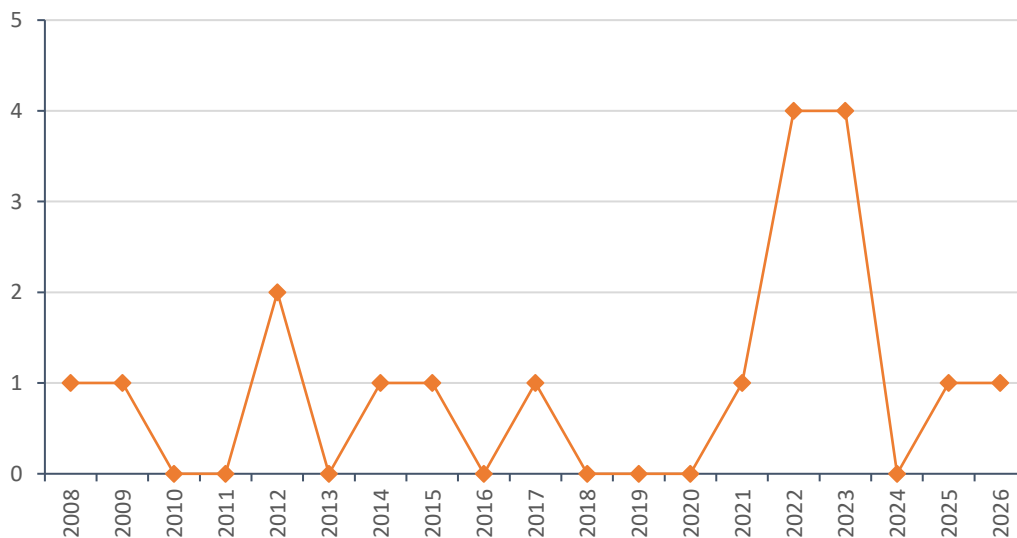
De winterkoning neemt af sinds 2017 ⑨. Een kleine opleving in 2020-2021 waarna het weer bergafwaarts gaat. In 2026 elf territoria, één meer dan in 2025. Dit staat echter in schril contrast met het aantal territoria van voor 2016 (2015 - 28 territoria). Aantasting van het leefgebied in de vorm van het rigoureus verwijderen van groen uit particuliere tuinen en de hiermee samenhangende verstening en verschutting leiden ertoe dat het voor dit kleine vogeltje lastig is om zich in stand te houden.

9 Trendverloop territoria winterkoning 2008-2026

Putter (1 terr.)

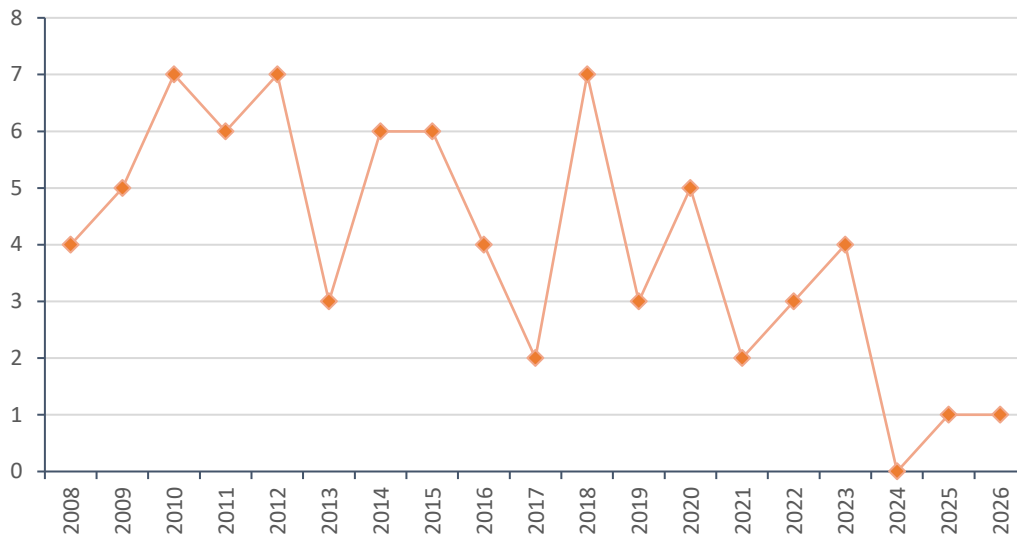
Een soort die niet jaarlijks in het gebied broedt 10. Territoria komen voor in de rijk begroeide tuinen maar ook in solitaire bomen wordt gebroed. Het verdwijnen van meer groen leidt tot minder broedgelegenheid. In 2026 één territorium.

10 Trendverloop putter 2008-2026

Vink (1 terr.)

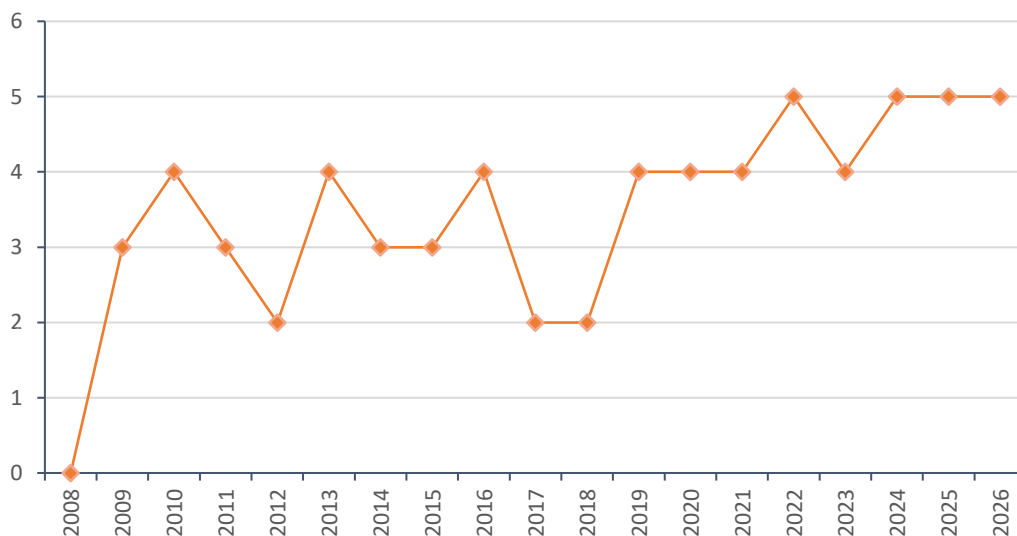
Een vrijwel jaarlijks voorkomende soort in sterk wisselend aantal 11. Door de afname van geschikt habitat neemt het aantal territoria in de loop der jaren af. In 2026 hetzelfde aantal territoria dan in 2025 (n=1).

11 Trendverloop vink 2008-2026

Gierzwaluw (5 terr.)

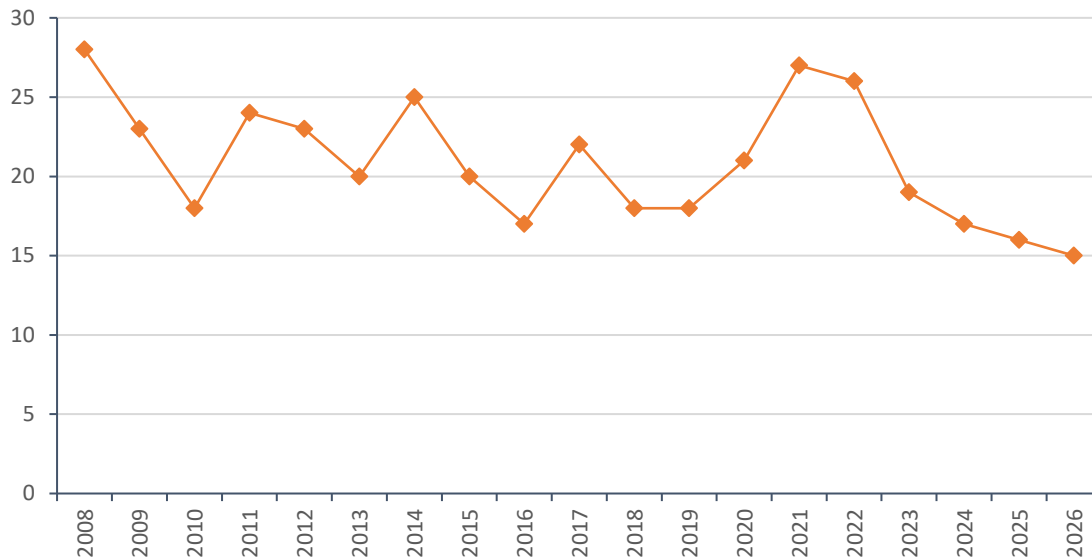
Het aantal gierzwaluwen is over de gehele onderzoeksperiode stabiel 12. De kleine kolonie van 4-5 territoria die jaarlijks op vrijwel dezelfde locatie broedt onder de dakpannen van twee-onder-een-kap-woningen houdt goed stand. Van uitbreiding is echter geen sprake. Ook voor 2026 geldt dat eveneens in 2025 de hittegolf midden in de nestfase viel. Alhoewel niet vastgesteld heeft dit er wellicht toe geleid dat jonge gierzwaluwen vroegtijdig het nest hebben verlaten. Dit jaar zijn er in de buurt van de broedlocaties geen jonge uitgevlogen gierzwaluwen waargenomen.

12 Trendverloop gierzwaluw 2008-2026

Turkse tortel (15 terr.)

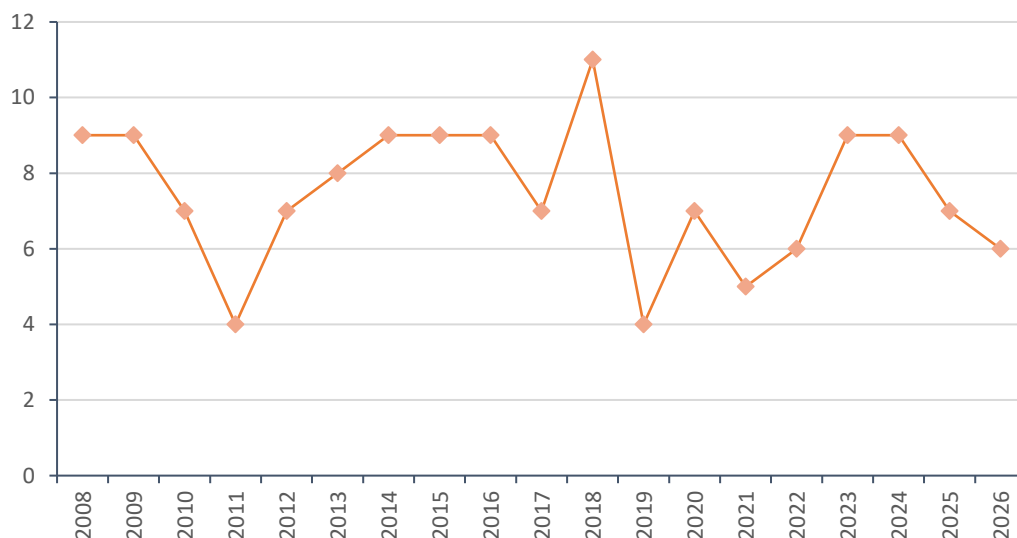
De turkse tortel is een soort waarvan het aantal in het gebied schommelt tussen 15-27 territoria 13. Trendmatig gezien neemt het aantal in de loop der jaren af. In 2026 één territorium minder dan in 2025. De predatiedruk door eksters die het gemunt hebben op de eieren en nestjongen van de turkse tortel is nog steeds aanwezig.

13 Trendverloop turkse tortel 2008-2026

Tjiftjaf (5 terr.)

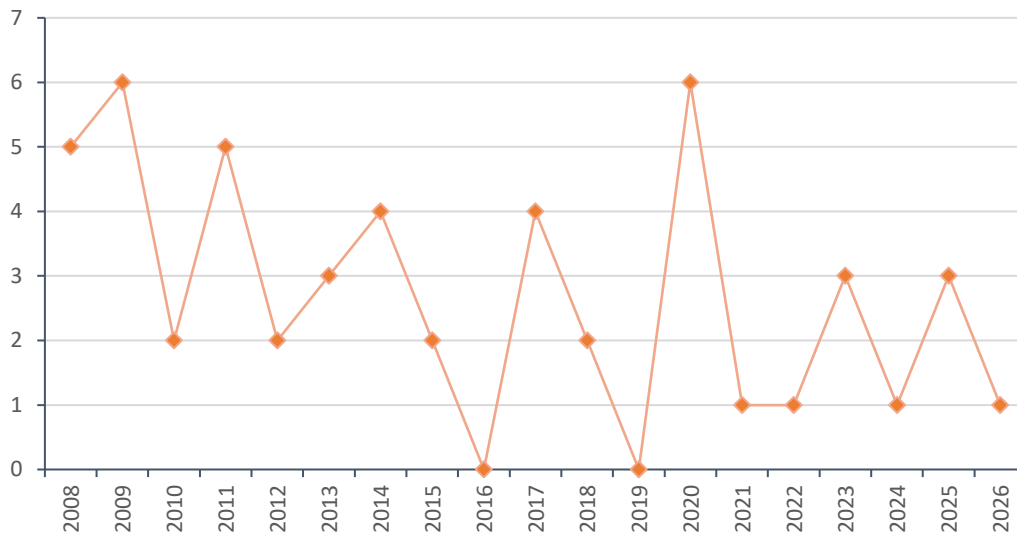
Territoria van de tjiftjaf zijn vastgesteld rondom de speelweide en in het openbaar groen. In particuliere tuinen wordt de soort niet aangetroffen. Het aantal schommelt in de loop der jaren 14. Een afname van één territorium in 2026 ten opzichte van 2025.

14 Trendverloop tjiftjaf 2008-2026

Groenling (1 terr.)

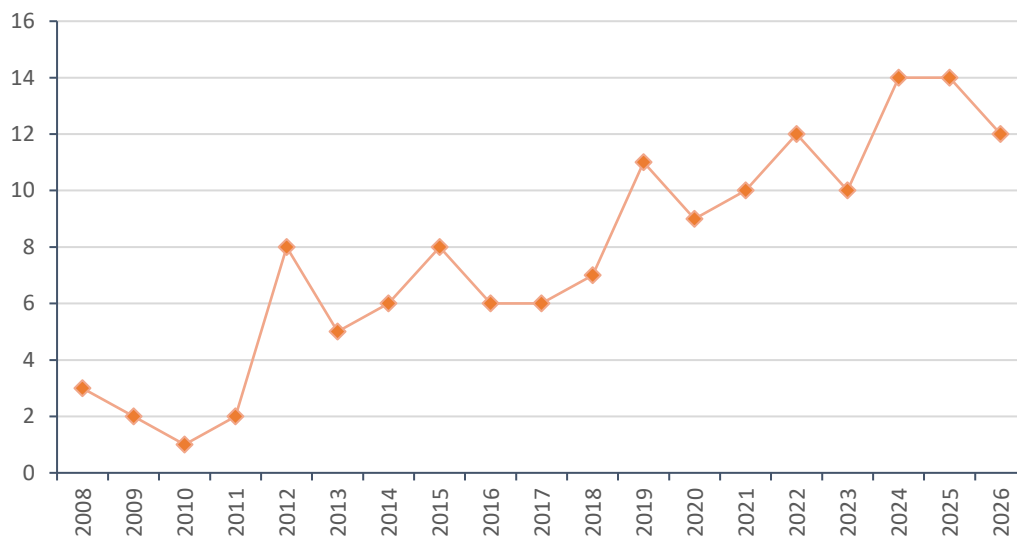
Deze vinkensoort laat een grillig verloop zien met grote schommelingen in het aantal territoria 15. Het aantal varieert de laatste jaren van 1-3 territoria. Gebreed wordt in tuinen met coniferen van een aanzienlijke leeftijd.

15 Trendverloop groenling 2008-2026

Ekster (12 terr.)

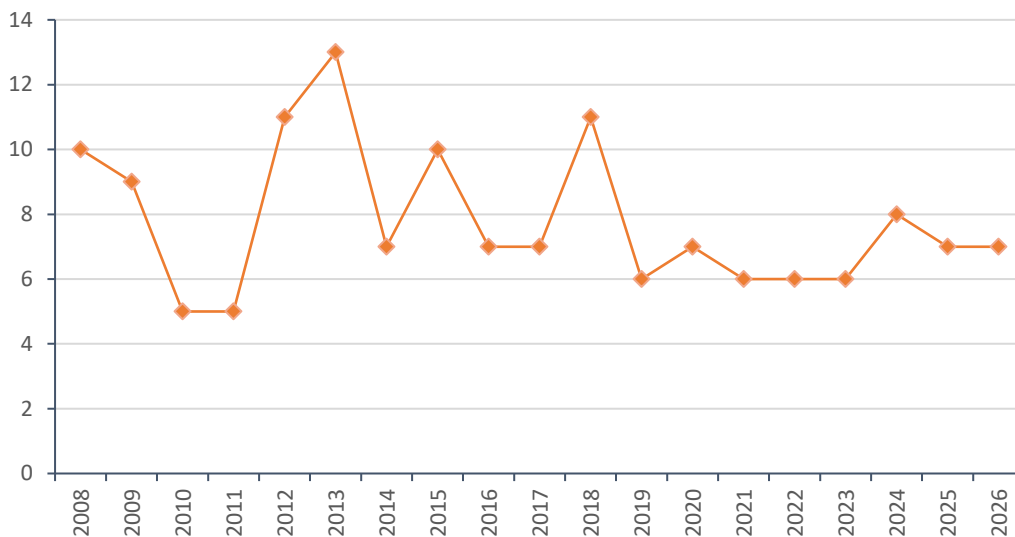
Na jaren van toename lijkt het aantal territoria van deze opportunist zich de laatste jaren te stabiliseren. De sterke groei die zich in de periode 2011-2025 manifesteerde laat in 2026 een lichte afname zien van twee territoria 16. Het draagvlak van het gebied voor deze soort lijkt in 2026 zijn optimum bereikt te hebben.

16 Trendverloop ekster 2008-2026

Zwartkop (7 terr.)

De zwartkop heeft evenals de tjiftjaf een duidelijke voorkeur voor het openbaar groen om in te foerageren en te broeden. Het aantal territoria van de zwartkop loopt min of meer synchroon met dat van de tjiftjaf. Een afname van twee territoria in 2026 ten opzichte van 2025 17. Voor het behoud van de soort in het gebied is een goed beheer van het openbaar groen van cruciaal belang.

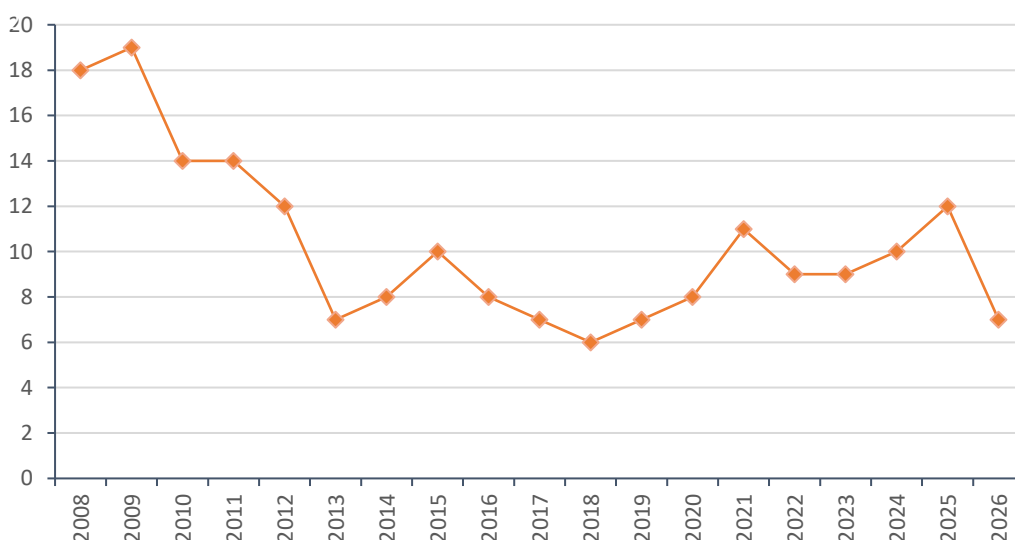

17 Trendverloop zwartkop 2008-2026

Zanglijster (7 terr.)

De zanglijster is in de loop der jaren sterk afgenomen 18. Debet hieraan zijn de toenemende verstening (Schoppers et al. 2022) en waarschijnlijk het Usutu-virus ([Usutu Virus Infection and Plasmodium Co-Infection in Blackbirds \(Turdus Merula\) in the Netherlands From 2016 to 2018](#)). In de periode 2009-2018 neemt het aantal af van 19 naar 6 territoria. Hierna een lichte stijging. In 2026 een forse afname van vijf territoria ten opzichte van 2025. De afname vindt met name plaats in het noordelijk deel van het gebied. Kwamen hier in 2025 nog zes territoria voor, in 2026 zijn deze verdwenen. Rest een populatie van 7 territoria in het zuidelijk deel van het gebied waarvan de meeste in de tuinen rondom de vrijstaande woningen en een enkel territorium in het openbaar groen centraal in het gebied.

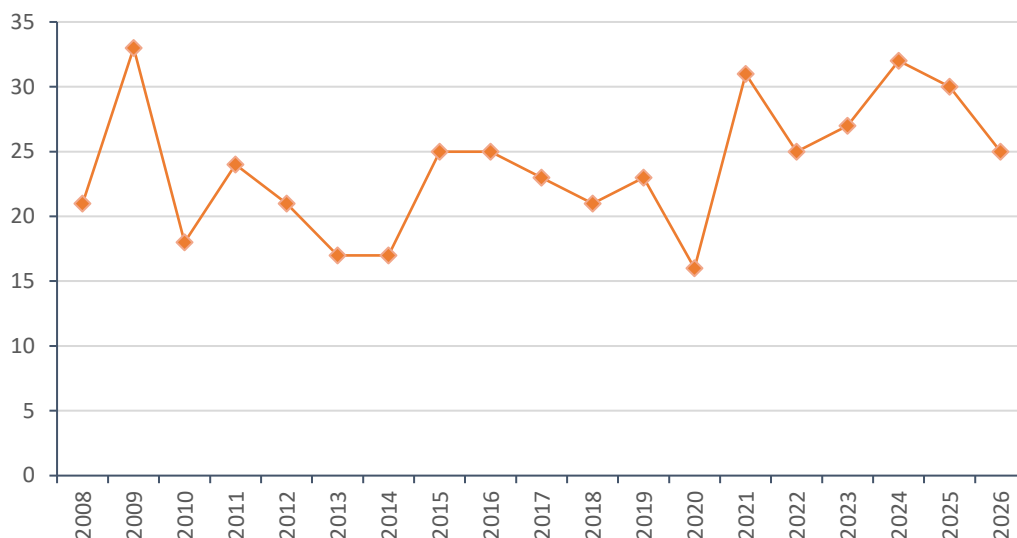
De aantalsverhouding zanglijster-merel laat in 2008-2017 een stijgende lijn zien in het voordeel van de merel, 1:4,1 in 2009 en 1:8 in 2014. Het knippunt in 2017 markeert een keerpunt van de aantalsverhouding tussen beide soorten in het voordeel van de zanglijster, in 2021 was de verhouding 1:2,2, in 2025 1:2,4 en in 2026 1:3.

18 Trendverloop zanglijster 2008-2026

Heggenmus (25 terr.)

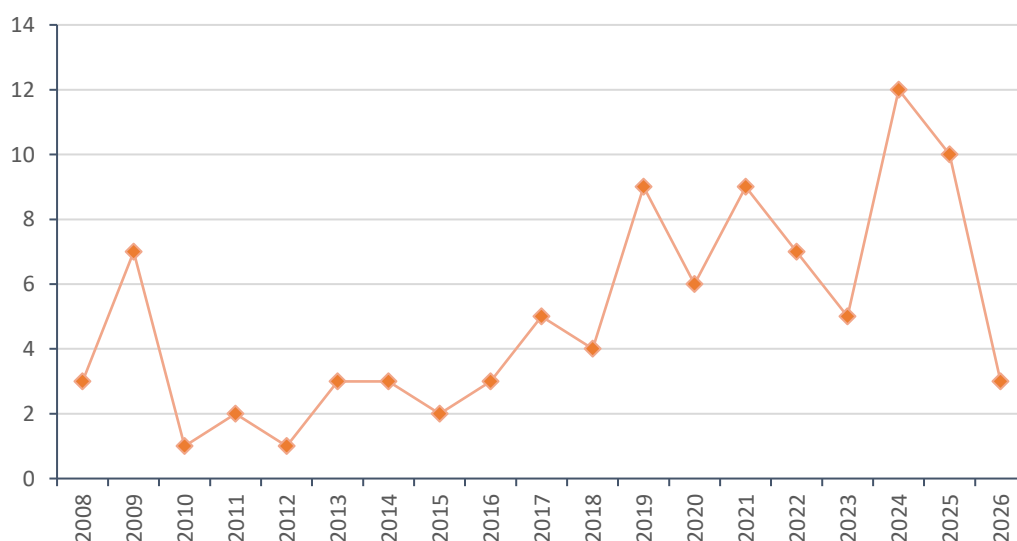
In 2026 een afname van vier territoria ten opzichte van 2025 ¹⁹. Een aantal territoria zijn verdwenen rondom de bungalows in het noordelijk deel van het gebied. Er zijn hier dit jaar werkzaamheden uitgevoerd waarbij veel groen verloren is gegaan dat niet gecompenseerd is.

¹⁹ Trendverloop heggenmus 2008-2026

Spreeuw (3 terr.)

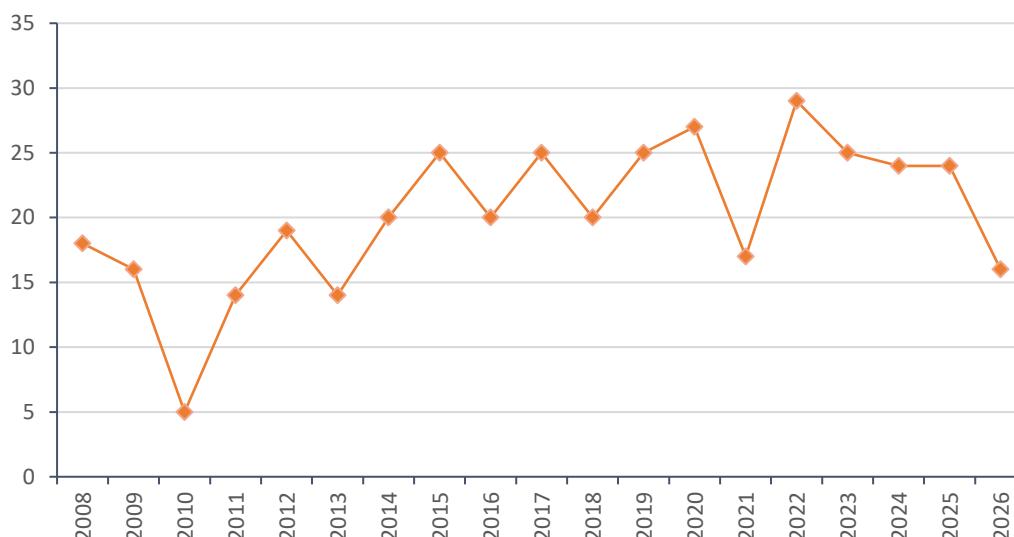
Na een sterke groei in de periode 2013-2024 gaat het de afgelopen 2 jaar slecht met de spreeuw ²⁰. De afname in 2026 is groter dan de afname in 2025. Zeven territoria minder dan in 2025 (n=10). In de twee nestkasten die al een aantal jaren jaarlijks bezet zijn werd dit jaar niet meer gebroed. Ook het aantal individuele waarnemingen in het onderzoeksgebied was dit jaar afwijkend laag ten opzichte van voorgaande jaren. Jonge spreeuwen zijn dit jaar in het gebied niet waargenomen. De oorzaak van de afname dient gezocht te worden in de voedselvoorziening (minder insecten en emelten (larven van de langpootmug) en de afname van de kwaliteit van het leefgebied en het gebrek aan nestplekken. Hierdoor overleven veel jonge vogels het eerste jaar niet (<https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/spreeuw>).

²⁰ Trendverloop spreeuw 2008-2026

Pimpelmees (16 terr.)

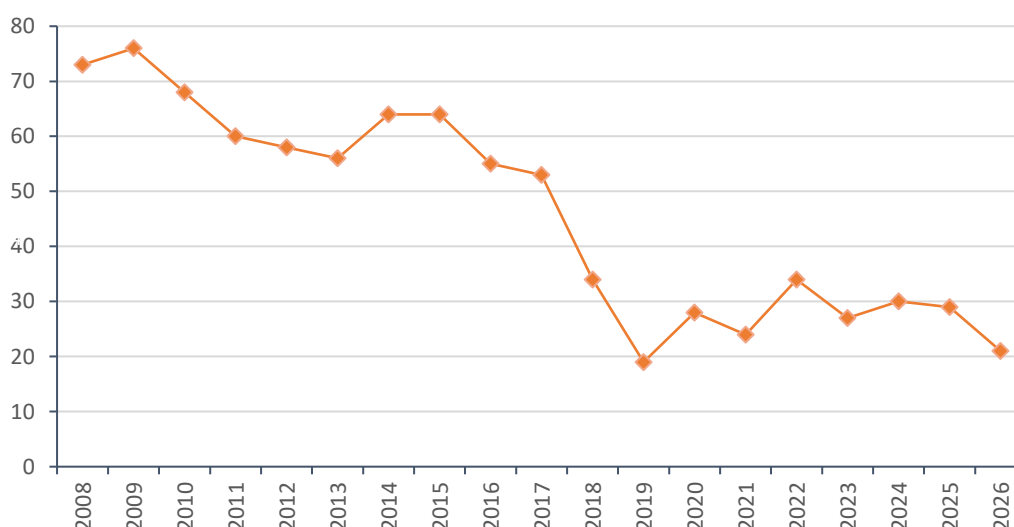
In tegenstelling tot de koolmees is de pimpelmees aanzienlijk afgenomen van 24 territoria in 2025 naar 16 in 2026 ²¹. Deze afname wijkt af van de landelijke aantalsontwikkeling (<https://stats.sovon.nl/stats/soort/14620>). Hieruit blijkt dat de laatste 12 jaar een significante toename is van de soort. Het grootste territoriumverlies doet zich voor rondom de twee-onder-een-kapwoningen. Waarom de pimpelmees specifiek rondom de twee-onder-een-kap-woningen is afgenomen is onduidelijk. In 2026 was de aantalsverhouding tussen koolmees en pimpelmees 1: 2,1, in 2025 was dit 1:1,3.

²¹ Trendverloop pimpelmees 2008-2026

Merel (21 terr.)

De plotse afname van het aantal merels in het jaar waarin het Usutu-virus is vastgesteld (2016-2017) heeft nog niet geleid tot herstel van de populatie ²². In 2026 is er nog geen sprake van herstel. Het aantal territoria zit dit jaar op het dieptepunt van 2019 (n=19). Dit geldt eveneens voor de dichtheid met 70 terr./100. Ter vergelijking, in 2009 bedroeg de dichtheid 250 terr./100 ha. De grootste verliezen doen zich voor in het noorden van het onderzoeksgebied waar de afname het grootst is rondom de twee-onder-een-kapwoningen. Ook hier is het verdwijnen van groen (verstening) van impact op het leefgebied van de merel.

²² Trendverloop merel 2008-2026

2.2 Dichtheid en spreiding territoria 2025-2026

De territoriumdichtheid is een graadmeter voor de mate waarin een gebied geschikt is als leefgebied voor vogels om hierin te foerageren, te schuilen en te broeden. Uit analyse van het aantal territoria en de territoriumdichtheid (n/ha) per woningtype en het openbaar groen is het volgende gebleken

23 24 25.

In 2026 is het aantal territoria bij de vrijstaande woningen ten opzichte van 2025 met 5 afgenomen. De grootste achteruitgang is geconstateerd bij merel (-6), pimpelmees (-3), tjiftjaf (-2), zwartkop (-2) en zanglijster (-2). Daarentegen zijn heggenmus, houtduif, koolmees en turkse tortel toegenomen. Van de spreeuw is hier dit jaar geen territorium vastgesteld.

Bij de rijtjeswoningen zijn 6 territoria minder vastgesteld dan in 2025. Heggenmus, pimpelmees en turkse tortel zijn hier met 2 territoria afgenomen en spreeuw met 3. De soorten die in een kleine plus zitten zijn koolmees en huismus met respectievelijk 1 en 2 territoria meer dan in 2025. De merel was in 2026 afwezig.

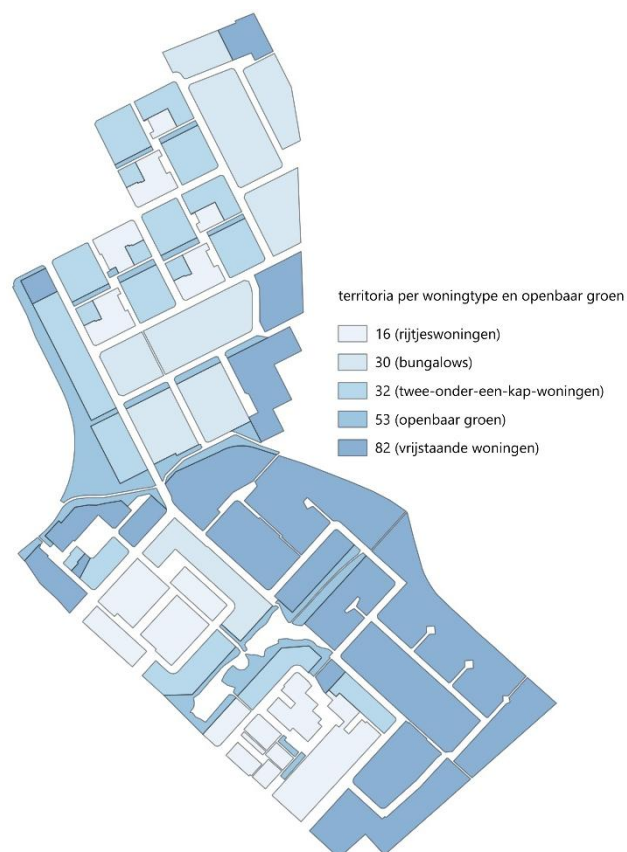
Bij de twee-onder-een-kap-woningen zijn in 2026 aanzienlijk minder territoria vastgesteld, 10 minder dan in 2025 hetgeen neerkomt op een afname van 24%. Er is een afname geconstateerd van de koolmees met 3 territoria en 2 bij de huismus, merel, pimpelmees en 1 bij de spreeuw en turkse tortel. De ekster is met 2 territoria toegenomen. Houtduif evenals gierzwaluw is stabiel gebleven, de groenling is dit jaar niet aangetroffen.

Bij de bungalows is vergeleken met de andere woningtypen en het openbaar groen de afname het grootst, 21 territoria minder dan in 2025 (-41%). De heggenmus is hier met 6 territoria minder de grootste verliezer. Ook de houtduif is met 5 territoria afgenomen gevolgd door merel en turkse tortel met elk 2 territoria. Een marginale afname van 1 territorium van de pimpelmees en tjiftjaf. Een kleine plus van 1 territorium van de putter, winterkoning en zwartkop. Ekster, groenling en zanglijster zijn dit jaar niet waargenomen.

Het sinds enkele jaren stijgende aantal stadsvogels in het openbaar groen heeft zich ook in 2026 voortgezet. Dit jaar zijn 10 territoria meer vastgesteld dan in 2025, een toename van 23% met een dichtheid van 20,4 terr./ha. Sterk toegenomen is de houtduif, 7 territoria meer dan in 2025. De soort bereikt hiermee een dichtheid van 5 terr./ha. Ook de merel (+4), ekster (+3), turkse tortel (+3) en tjiftjaf (+2) zijn toegenomen met een respectievelijke territoriumdichtheid (n/ha) van 2,3, 3,1, 2,3 en 1,2. De vink en winterkoning voegen hier elk nog 1 territorium aan toe. Hier staat tegenover dat er enkele soorten zijn afgenomen zoals de zanglijster van 5 naar 2 territoria en de koolmees van 2 naar 1. Roodborst en heggenmus zijn met 2 territoria stabiel gebleven. Van de pimpelmees en de putter zijn dit jaar geen territoria vastgesteld.

	n 2025	n 2026	verschil 2025-2026	n/ha 2025	n/ ha 2026	verschil 2025-2026
vrijstaande woningen	87	82	-5 (-6%)	8,6	8,1	-0,5
rijtjeswoningen	22	16	-6 (-27%)	6,0	4,3	-1,7
twee-onder-een-kap-woningen	42	32	-10 (-24%)	9,8	7,4	-2,4
bungalows	51	30	-21 (-41%)	10,6	6,3	-4,3
openbaar groen	43	53	+10 (+23%)	16,5	20,4	+3,9

23 Aantal territoria per woningtype en openbaar groen en aantal territoria/ha in 2025-2026

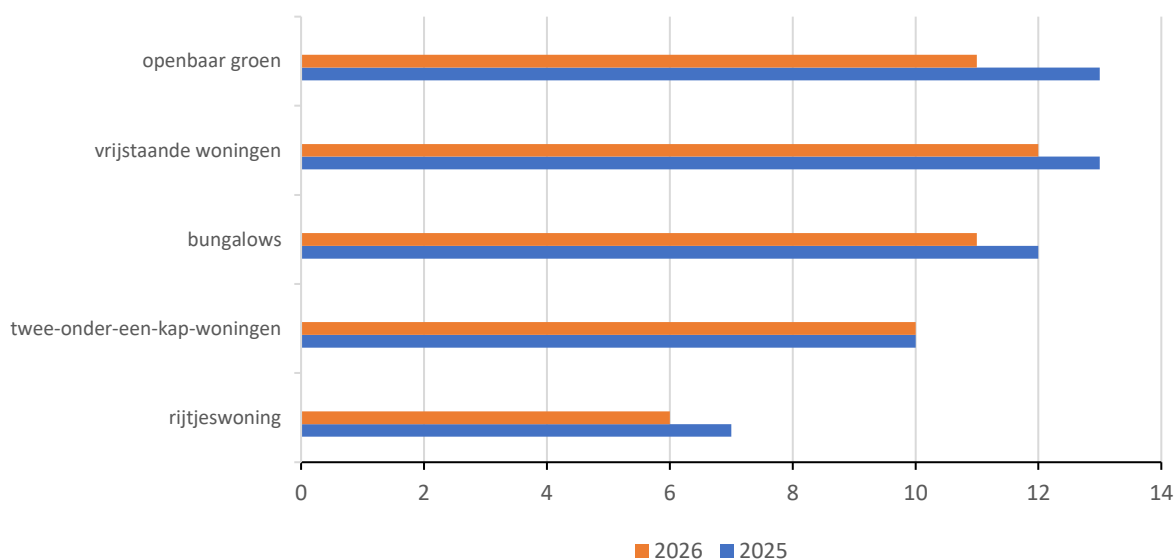

24 Aantal territoria per ha per woningtype en openbaar groen in 2026

25 Aantal territoria per woningtype en openbaar groen in 2026

2.3 Aantal soorten per woningtype en openbaar groen

Het aantal soorten varieert jaarlijks per woningtype en het openbaar groen ²⁶. Dit kan het gevolg zijn van natuurlijke schommelingen maar ook verandering van in het leefgebied kan leiden tot een toe- en afname van het aantal soorten. In 2026 zijn er in totaal 18 soorten waargenomen, hetzelfde aantal dan in 2025. De meeste soorten zijn waargenomen bij de vrijstaande woningen (12) gevolgd door het openbaar groen en de bungalows beiden met 11. Bij de twee-onder-een-kap-woningen is in 2025 en 2026 hetzelfde aantal soorten waargenomen (10). Hekensluite zijn de rijtjeswoningen met 6 soorten, 1 minder dan in 2025.

26 Aantal soorten per woningtype en openbaar groen 2025-2026

3. Conclusie

In 2026 zijn 18 soorten waargenomen, hetzelfde aantal dan in 2025. Het aantal territoria is in 2026 (n=213) ten opzichte van 2025 (n=245) met 32 afgenomen. De grootste afname doet zich voor bij de bungalows (-21 terr.) en de twee-onder-een-kap-woningen (-10 terr.).

De merel (-8 terr.), pimpelmees (- 8 terr.), spreeuw (-7 terr.) en zanglijster (-5 terr.) zijn dit jaar het sterkst achteruitgegaan. Opmerkelijk is de spreeuw die met 70% is afgenomen. Nestkasten die jarenlang zonder onderbreking bezet zijn geweest waren dit jaar onbezet. De afname van de spreeuw ligt in lijn met de landelijke ontwikkeling (<https://www.sovon.nl/actueel/nieuwsberichten/de-onbekommerde-spreeuw>). Opvallend is verder de pimpelmees die dit jaar in tegenstelling tot de koolmees (+ 1 terr.) met 23% is afgenomen.

Positief is de toename van de huismus. De soort lijkt een steeds vastere voet te krijgen in het gebied en breidt zich stapje voor stapje uit over een grotere oppervlakte rondom de oorspronkelijke kernpopulatie. Het blijft echter een kwetsbare soort omdat zij sterk afhankelijk is van het al dan niet accepteren van de bewoners dat de huismus onder de dakpannen van hun woningen broedt.

Het aantal territoria in het openbaar groen is in 2026 met 23% (n=53) toegenomen ten opzichte van 2025 (n=43). Door het verder verdwijnen van het groen in de particuliere tuinen wordt het leefgebied van de stadsvogels steeds kleiner en moet uitgeweken worden naar het openbaar groen. De functie die het openbaar groen heeft voor de stadsvogels wordt hiermee nog eens benadrukt en lijkt steeds crucialer te worden om de stadsvogels in het gebied te behouden. De eigenaar/beheerder van het openbaar groen i.c. de gemeente Terneuzen dient er van bewust te zijn dat de stadsvogels de komende jaren in toenemende mate afhankelijk worden van het openbaar groen nu de laatste jaren particuliere tuinen steeds meer 'ontgroend' worden. Het behoud van de huidige oppervlakte aan openbaar groen en een goed beheer en onderhoud hiervan zijn hierbij een 'must'. Echter niet alle soorten hebben een voorkeur voor het openbaar groen. Zo zijn er soorten die alleen in particuliere tuinen voorkomen. Daarom is het even belangrijk dat de eigenaren van particuliere tuinen door middel van goede communicatie gewezen wordt op de kwetsbaarheid van de stadsvogels en de rol die hun tuin hierin speelt. De tuinen natuurvriendelijk(er) inrichten en het bestaande groen zoveel als mogelijk behouden en tuinen groener maken waarbij verhardingen en schuttingen vervangen worden door groen zijn hier onderdeel van (<https://natuurenmilieu.nl/onderwerpen/duurzaam-wonen/tuinieren>).

Naast het aspect dat stadsvogels wel varen bij een groene tuin zijn er nog andere belangrijke argumenten om een groene tuin te ambiëren. Zo helpt het tegen extreme hitte. Planten en bomen zorgen voor schaduw en verdampen vocht, waardoor het in de zomer wel 9 tot 13 graden koeler is dan op een plek met alleen stoeptegels. Hiernaast voorkomt een groene tuin wateroverlast. Een groene bodem neemt regenwater goed op. Dit voorkomt dat straten en kelders onderlopen bij een hevige regenbui. Ander aspect is de bevordering van de biodiversiteit. Bloemen, planten en bomen geven voedsel en een schuilplaats aan vogels maar ook aan andere organismen zoals bijen, vlinders en vele andere insecten. Een slim ontworpen tuin met goede bodembedekkers kost vaak minder tijd dan tegels vrijmaken van onkruid. [[1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#)].

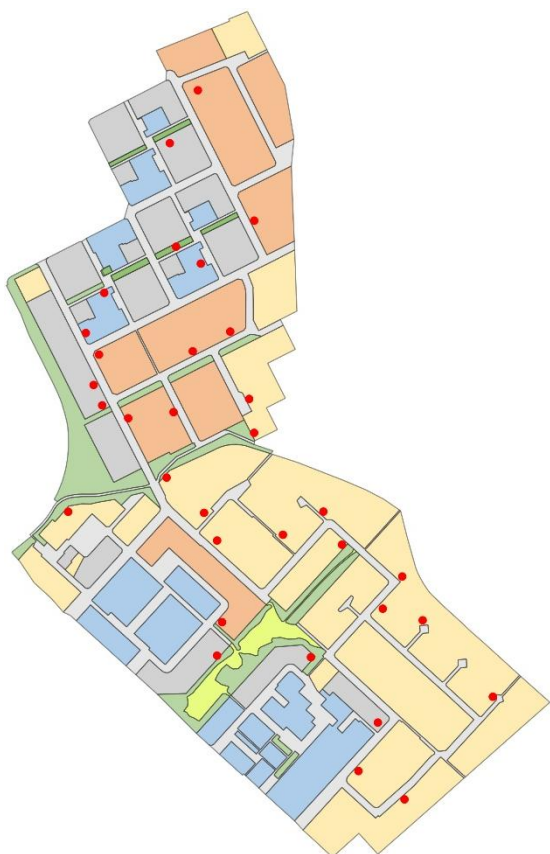
Bijlage 1: Verspreidingskaartjes territoria integrale gebiedstelling (BMP) Katspolder-Zeldenrust Terneuzen 2026

houtduif 2026

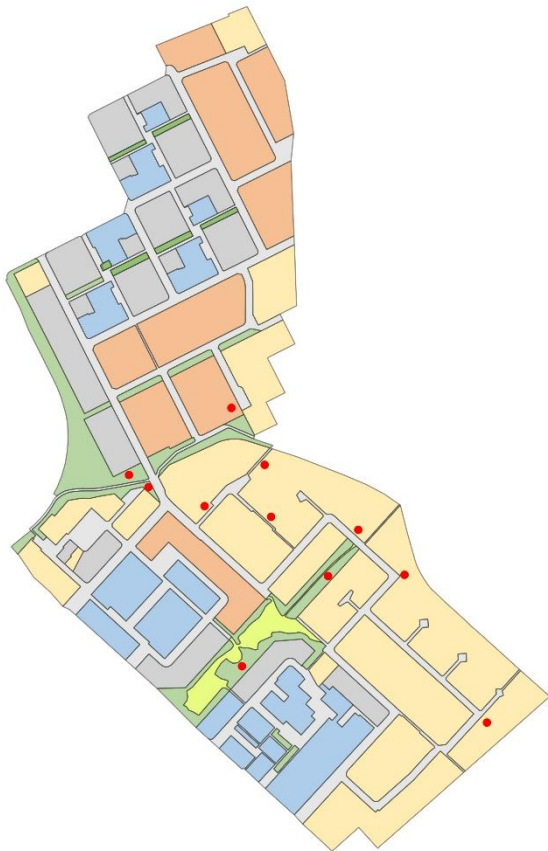
huismus 2026

koolmees 2026

roodborst 2026

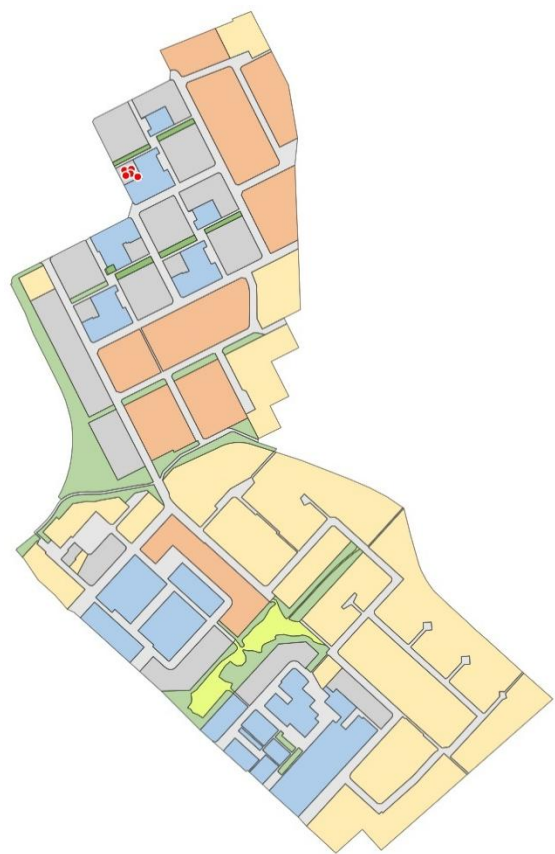
winterkoning 2026

putter 2026

vink 2026

gierzwaluw 2026

turkse tortel 2026

tjiftjaf 2026

groenling 2026

ekster 2026

zwartkop 2026

zanglijster 2026

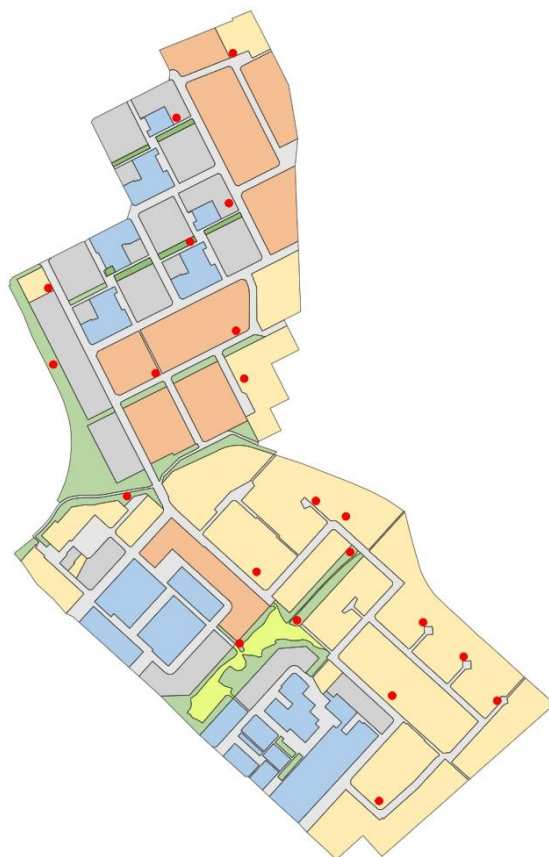
heggemus 2026

spreek 2026

pimpelmees 2026

merel 2026

Bijlage 2: Overzicht inventarisatiegegevens integrale gebiedstelling (BMP) Katspolder-Zeldenrust Terneuzen periode 2008-2026

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Boomkruiper	0	1	0	0	2	0	1	0	3	2	2	2	2	5	4	1	0	0	0
Ekster	3	2	1	2	8	5	6	8	6	6	7	11	9	10	12	10	14	14	12
Fazant	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Gaai	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0
Gierzwaluw	0	3	4	3	2	4	3	3	4	2	2	4	4	4	5	4	5	5	5
Groene specht	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Groenling	5	6	2	5	2	3	4	2	0	4	2	0	6	1	1	3	1	3	1
Grote bonte specht	1	1	1	1	1	0	1	3	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0
Heggenmus	21	33	18	24	21	17	17	25	25	23	21	23	16	31	25	27	32	30	25
Holenduif	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Houtduif	21	22	24	22	22	24	21	23	23	25	23	24	23	32	28	30	25	28	31
Huisemus	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	4	5	6	7	10	12
Kauw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Koolmees	52	38	30	34	44	39	37	46	37	44	41	36	43	50	50	40	34	32	33
Merel	73	76	68	60	58	56	64	64	55	53	34	19	28	24	34	27	30	29	21
Pimpelmees	18	16	5	14	19	14	20	25	20	25	20	25	27	17	29	25	24	24	16
Putter	1	1	0	0	2	0	1	1	0	1	0	0	0	1	4	4	0	1	1
Ransuil	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
Roodborst	1	2	4	3	2	0	3	0	2	1	3	4	2	3	3	5	4	6	7
Sperwer	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spreeuw	3	7	1	2	1	3	3	2	3	5	4	9	6	9	7	5	12	10	3
Staartmees	8	1	1	5	4	4	2	2	2	4	2	1	2	2	3	2	2	0	0
Tjiftjaf	9	9	7	4	7	8	9	9	9	7	11	4	7	5	6	9	9	7	5
Tuinfluit	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Turkse tortel	28	23	18	24	23	20	25	20	17	22	18	18	21	27	26	19	17	16	15
Vink	4	5	7	6	7	3	6	6	4	2	7	3	5	2	3	4	0	1	1
Winterkoning	21	18	18	12	21	20	19	28	21	22	18	12	18	19	16	11	13	10	11
Zanglijster	18	19	14	14	12	7	8	10	8	7	6	7	8	11	9	9	10	12	7
Zwarte kraai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	3	0	0	0
Zwarte roodstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Zwartkop	10	9	5	5	11	13	7	10	7	7	11	6	7	6	6	6	8	7	7
totaal territoria	299	299	229	240	269	241	259	288	247	264	234	213	239	267	278	252	248	245	213
n_soorten	20	25	19	18	20	17	22	19	18	20	20	22	22	24	22	23	18	18	18

Bijlage 3: Foto's onderzoeksgebied *(alle foto's zijn door de auteur van dit rapport gemaakt)*

Vrijstaande woningen

Rijteswoningen

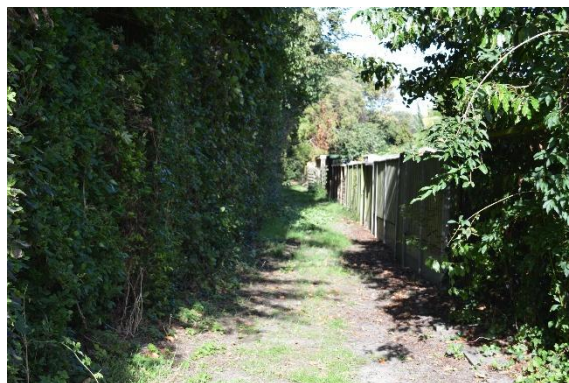
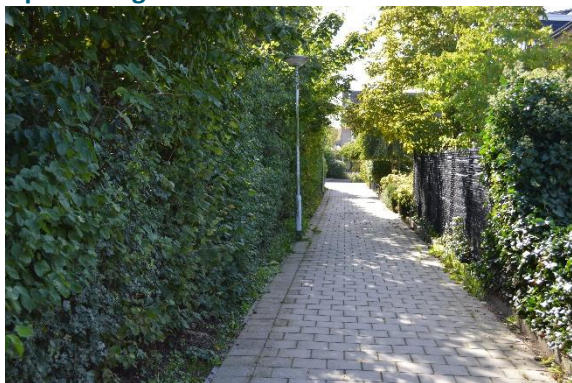
Bungalows

Twee-onder-een-kap-woningen

Openbaar groen

Verschutting

Literatuur

- ❖ Boele A., van Bruggen J., Goffin B., van Oostveen C., Schoppers J., Stork K., Vergeer J.W., van der Weide M. & Verweij R. 2026. Broedvogels in Nederland 2025. Sovon-rapport 2026/41. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- ❖ Bouwknecht, L. en F. Schilder. Groene ruimte in de gebouwde omgeving: hoe mensen de samenhang tussen groene en gebouwde ruimte waarderen. Den Haag Planbureau voor de Leefomgeving. PBL-publicatienummer: 5547
- ❖ Buise M.A. & Tombeur F.L.L. 1988. Vogels tussen Zwin en Saeftinghe. De avifauna van Zeeuws-Vlaanderen. Stichting Natuur- en Recreatieinformatie, Middelburg.
- ❖ Groen van, F.M., J. Louwe Kooijmans, G. Timmermans & K. Wonders. 2022. Vogelatlas Amsterdam, Broedvogels en wintervogels in en rond de hoofdstad. Noordhoek, Gorredijk. 2022.
- ❖ Kennisdocument Huismus, versie 2.1 BIJ12 februari 2023
- ❖ Meininger P.L. (redactie) 2022. Avifauna Zeelandica. Vogels, vogelaars en vogelonderzoek in Zeeland Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- ❖ Roos, Marco. De natuurpositieve stad. Ruim baan voor stadsnatuur en volop biodiversiteit. KNNV Uitgeverij. 2026. ISBN: 9789050119962.
- ❖ Schoppers J., van Kleunen A. & Wortel M. 2022. Stadsvogelbalans 2023. Sovon-rapport 2022/88. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.